

Problémem je stárnoucí Evropa

V Česku chybí kapacity řady sociálních služeb, hlavně terénních, respitních a pobytových pro osoby trpící demencí, říká Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a člen Rady vlády pro seniory a stárnutí populace, finalista kategorie nezisková sféra.

TEXT Redakce FOTO Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

O demografických změnách ve smyslu stárnutí populace se hovoří již poměrně dlouho, připravuje se ale Evropa na svoji „stárnoucí proměnu“?

Ano i ne. Evropská komise dává tomuto tématu v posledních letech poměrně velkou prioritu, byly vydány dokumenty, např. tzv. Green paper on Ageing, které nejen dobře analyzují současný stav a prognózují budoucnost, ale popisují i nezbytné kroky, které je nutné udělat. Konkrétní příprava je však na členských zemích, ČR takovouto strategii či plán nemá od roku 2018.

Budou služby dlouhodobé péče dostupné i za 10 či 20 let?

Z pohledu zaměstnanosti jde o nejrychleji rostoucí segment. V sektoru sociálních služeb pracuje na 11 milionů osob, což představuje více než 5 % všech pracujících v Evropě (z toho 6,5 milionu pracovníků zajišťuje dlouhodobou péči). Předpokládá se, že obecně ve zdravotnictví a sociálních službách je potenciál až 8 milionů dalších pracovních míst v příštích 10 letech. To akceleruje ten největší problém, který Evropa v tomto ohledu má, – nedostatek pracovníků, nejen aktuálních, ale zejména těch budoucích. To bude také hlavní překážkou rozvoje tzv. služeb komunitního typu, které umožňují seniorům setrvat doma.

A jak je na tom Česká republika?

Ne moc dobře, chybí kapacity řady sociálních služeb, hlavně terénních, respitních a pobytových pro osoby trpící demencí – jak v porovnání s Evropou či zeměmi OECD, ale i pohledem na reálnou poptávku po těchto službách. Potřebujeme také zvýšit počet zaměstnanců primé péče a naší dlouhodobou „bolestí“ je integrace sociálních a zdravotních služeb. Náš systém je z pohledu financování neefektivní a neudržitelný, z pohledu klienta pak nepřívětivý, složitý a často nedostupný.

Inicioval jste vznik Aliance pro telemedicínu a digitalizaci zdravotnictví a sociálních služeb, kde jste předsedou správní rady. Je

právě digitalizace odpovědí na všechny výzvy, které jste popsal?

Částečně ano, ale jsme stále na začátku. Současné pojetí telemedicíny je zejména o dálkové komunikaci lékař versus pacient. Komplexně jde však spíše o pojetí digitálního pacienta, sdílení dat (ale i jejich zpracovávání pro účely prevence). Digitalizace představuje i robotizaci péče a využívání umělé inteligence. V případě dlouhodobé péče to může v příštích 5 až 10 letech vést k lepšímu monitorování seniorů doma, sdílení jejich dat, k lepší komunikaci s lékařem a ke zvýšení bezpečnosti. Dále to může vést k používání robotů při fyzicky náročných aktivitách, třeba při polohování, hygieně apod. Vystává ale celá řada etických otázek, je zde riziko zneužití dat, ale i otázka, jak starší generace robotizaci přijme. ×

Náš systém je z pohledu financování neefektivní a neudržitelný, z pohledu klienta pak nepřívětivý, složitý a často nedostupný.